

DRAGØR KOMMUNE

Evaluering af skolereformen

Skoleåret 2015 - 2016

Skole- og kulturafdelingen

19-05-2016

Indhold

INDLEDNING	3
METODE	3
GENSTANDSFELT	4
HELHEDSVURDERING	5
REFORMENS ELEMENTER	6
EN GOD SKOLEDAG	6
EN LÆNGERE, SAMMENHÆNGENDE OG MERE VARIERET SKOLEDAG	7
UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING	8
BEVÆGELSE	9
PAUSER	11
LÆRINGSMÅLSTYRET UNDERVISNING	12
PÆDAGOGER	13
ÅBEN SKOLE	15
LEKTIER	15
ANDRE BEMÆRKNINGER	16

Indledning

”Danmark har en god folkeskole, men den skal udvikles, så den bliver endnu bedre. Vores folkeskole er blandt de bedste til at udvikle eleverne til aktive medborgere og til at give dem gode sociale kompetencer. Folkeskolen skal sammen med forældrene fremme elevernes alsidige udvikling og dannelse, og give dem kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse, og giver dem lyst til at lære mere.”

Sådan indledes aftaleteksten om et fagligt løft af folkeskolen fra 2013.

Dragør skolevæsen er i gang med at finde gode måder at udmønte folkeskolereformens forskellige hensigter og elementer for at sikre størst mulig trivsel og læring blandt skolernes elever. Dette arbejde har været i næsten to år, hvor de forskellige aktører i vores skolevæsen har arbejdet med og oplevet forandringer og nye måder at være skole på. Denne evaluering har derfor til formål at undersøge elever, forældre og medarbejderes oplevelser og refleksioner over disse forandringer og undersøge, hvordan det går med at udvikle reformens elementer.

Metode

Evalueringen består af kvalitative gruppe- eller fokusgruppeinterviews. Der er gjort brug af en tragt model, hvor deltagerne først er blevet stillet et bredt, overordnet spørgsmål for at sætte refleksionen i gang, og efterfølgende er interviewene fortsat i en mere struktureret form for at sikre svar på evalueringens specifikke spørgsmål. Tanken med at lave gruppe- og fokusgruppeinterviews er primært at sikre plads til nuancer i de forskellige målgruppers besvarelser samt opnå kendskab til målgruppernes måde at tale sammen om skole – og reformens elementer på.

For at sikre, at alle målgrupper bliver repræsenteret ligeligt i rapporten, er der foretaget interviews med tre-fire elever fra indskoling, mellemtrin og udskoling fra hver matrikel. Ligeledes er en lærer fra indskoling, mellemtrin og udskoling samt en pædagog fra hver matrikel indbudt til interview. I alt deltog 11 medarbejdere. Sidst er forældre fra hver matrikel blevet indbudt til tre særskilte interviews. Der har i alt deltaget 11 forældre.

Til interviewene er udarbejdet særskilte interviewguides til hver målgruppe. Ved de yngste elever har der i højere grad været tale om gruppeinterview end om fokusgrupper, og der er derfor brugt en mere struktureret spørgeguide. Der er også arbejdet med spørgsmål til de øvrige målgrupper, men disse skal ses mere som inspiration end som egentlig spørgeguide. Spørgsmålene i interviewene har ofte haft karakter af

opfølgende spørgsmål, enten strukturelle spørgsmål (eks. "I siger læring handler om..., hvad kan det ellers handle om...") eller kontrastspørgsmål (eks. "Hvis planlægning på den måde fungerer dårligt, hvad ville så være en god måde at planlægge på?"). Se bilag 1.

I hvert interview blev alle interviewdeltagere indledningsvis kort introduceret til formålet med interviewet, nemlig at blive klogere på deres forståelser af og oplevelser med reformens elementer. Afslutningsvis i interviewene blev interviewdeltagerne spurgt om der var noget, som manglede at blive nævnt. Nogle kommenterer faldt uden for interviewets genstandsfelt, og er derfor ikke medtaget i rapporten, hvilket interviewdeltagerne er orienteret om.

Interviewene er foretaget den 2., 3., 4. og 9. maj 2016 af to udviklingskonsulenter fra Skole- og Kulturafdelingen. Det var primært den ene konsulent som stillede spørgsmål, mens den anden tog noter og hjalp med at styre, at alle emner blev berørt inden for tidsrammen på en time. Der forefindes noter og optagelser af alle interview, men dette fremlægges ikke som bilag af hensyn til interviewdeltageres anonymitet.

Genstandsfelt

De elementer af skolereformen, som Skole- og Kulturafdelingen er optaget af i evalueringen er følgende:

- Bevægelse
- Understøttende undervisning
- Pædagoger i skolen
- En længere varieret skoledag
- Pauser
- Lektiecafe

Elementerne er også tidligere blevet evalueret.

Herudover vurderer Skole- og Kulturafdelingen, at det ville være relevant at få en forståelse af målgrupperens oplevelser af og refleksion over:

- Åben skole
- Læringsmålstyring

Helhedsvurdering

Overordnet kan det konstateres, at børn og forældre er meget tilfredse med folkeskolerne i Dragør.

Medarbejderne giver udtryk for et gab i sammenhæng mellem de opgaver, der skal nås på mindre tid og samtidig være i udvikling. Derfor opleves en vis resignation overfor nogle af reformens elementer.

Elever, medarbejdere og forældre er overordnet enige om, hvad en god skoledag bør indeholde. En god skoledag er en dag, hvor man bevæger sig, er kreativ, kommer ud i naturen og på udflugter. Det er vigtigt, at der er plads til alle og at man lærer at socialisere og omgås hinanden. Der skal være tid til fordybelse og man skal lære noget samtidig med, man har det sjovt. Eleverne skal føle sig trygge, og der skal være en god kontakt mellem lærer og elev.

Dragør skolevæsen er med al tydelighed fortsat i begyndelsen af skolereformens liv. Et sted, hvor den nye kultur med den læringsmålsstyrede tilgang, den systematiske anvendelse af "Min uddannelse", indførelse af mere bevægelse samt sammenhæng og variation i skoledagen er svært, og støder fortsat sammen med de eksisterende forståelser af god undervisning. Det betyder fx, at nogle lærere fortsat fastholder store lektiemængder, selvom børnenes skoledag er blevet længere. Eller at der endnu ikke er arbejdet med indholdet i børnenes pauser, selvom de strukturelle rammer er ændret.

Eleverne efterlyser forudsigelighed, variation og mere indflydelse på skoledagens indhold.

Det fremkommer derudover klart, at den enkelte lærers tilgang har stor betydning for elevernes oplevelse af deres skoledag og af reformens elementer. Når eleverne oplever, at ting ikke giver mening er det tydeligt forbundet med oplevelsen af lærere, som er negative og uden energi. Når eleverne giver gode eksempler fra deres hverdag, tilskrives det ofte tilsvarende nærværende og positivt engagerede lærere.

Evalueringen efterlader et indtryk af, at vi er på rette vej, men at der fortsat er opmærksomhedspunkter at arbejde med.

Reformens elementer

På baggrund af gruppe- og fokusinterviewene har vi erfaret, at der er stor forskel på forståelsen af reformens elementer og hvad de indebærer. Derfor vil hvert element i de kommende afsnit først blive defineret i forhold til Undervisningsministeriet og Aftaleteksten om et fagligt løft af folkeskolen. Herefter sammenholdes definitionen med den oplevede virkelighed og de forståelser, der er blandt elever, medarbejdere og forældre.

En god skoledag

Hvert interview er begyndt med et åbningsspørgsmål, hvor deltagerne skulle drøfte, hvad en god skoledag er for dem. Det kan være svært, især for mindre børn, at tale frit uden de bliver guidet for meget, derfor blev billedkort brugt som hjælpemiddel. Deltagerne kunne så benytte billederne til at fortælle om de ting, der udgør en god skoledag.

Elever, medarbejdere og forældre er overordnet enige om, hvad en god skoledag bør indeholde. En god skoledag er en dag, hvor man bevæger sig, er kreativ, kommer ud i naturen og på udflugter. Det er vigtigt, at der er plads til alle, og at man lærer at socialisere og omgås hinanden. Der skal være tid til fordybelse og man skal lære noget samtidig med, man har det sjovt. Eleverne skal føle sig trygge, og der skal være en god kontakt mellem lærer og elev.

På billedet ses de billeder, som er blevet valgt flest gange af elever, medarbejdere og forældre til at symbolisere en god skoledag.

Eleverne havde nemt ved at komme med eksempler på, hvornår de har oplevet det billeder symbolisere og det har været en god skoledag. De fortæller dog også, at det jo ikke er hver dag, at man er på tur eller har billedkunst. Det samme påpeges af forældrene; at det ikke er hver dag, de oplever disse ting hos deres børn. Nogle lærere og pædagoger fremhæver, at det er alle disse ting, de gerne vil lave for at skabe en god skoledag, men de føler sig hæmmet af strukturelle rammer.

Overvejelser fremadrettet

Der er heldigvis bred enighed om, hvad en god skoledag skal indeholde. Det er et godt afsæt for det videre arbejde, at alle parter er enige om, hvad Dragør skolevæsen bør forfølge.

En længere, sammenhængende og mere varieret skoledag

"Alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Aftaleparterne er enige om, at alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer." (Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013)

Skoledagene er blevet længere, men så længe eleverne bevæger sig og laver forskellige ting, så har de det sjovt og glemmer tiden. Desværre fortæller de fleste elever, at de bliver trætte sidst på dagen, og at det skyldes, at timerne ikke er varierede nok. Som eleverne siger, så afhænger det meget af den lærer man har, hvor varierede timerne er. Nogle elever foreslår, at det bliver et krav, at lærerne skal lave noget kreativt. Ligeledes påpeger eleverne, at lærerne bør koordinere mere, så de ikke ender med at have en hel dag, hvor de bare skal sidde og være boglige. Sidst ønsker eleverne at blive inddraget mere i timerne og være med til at planlægge og brainstorme gode undervisningsformer og aktiviteter, som kan inddrages i undervisningen ved et nyt emne.

Medarbejdere og forældre påpeger også, at dagene er lange, og at det medfører, at eleverne ikke i samme grad har mulighed for at socialisere uden for skoletiden i form af klub, vennebesøg eller sportsaktiviteter. En lærer udtaler også, at dagene er lange, men at vedkommende ikke ved, hvor varierede de er. Flere forældre nævner, at deres børn er blevet meget trætte. En forælder fremhæver et barn som eksempelvis går hjem i den fælles spisepause for at sove.

Værd at nævne er dog, at langt størstedelen af elever og forældre fortæller, at børnene trods den længere skoledag fortsat dyrker forskellige fritidsaktiviteter op til flere gange om ugen. Den største udfordring synes at ligge hos de elever, der dyrker sport eller anden hobby, som kræver transport til andre kommuner.

Både elever, medarbejdere og forældre er meget positive over for flexdagen, da den giver dem mulighed for at fordybe sig i et emne på forskellige måder. Eleverne nuancerer dog deres vurdering og nævner, at det i høj grad afhænger af dagens emne og læreren, som afholder dagen. Flere giver udtryk for, at det er dejligt at kunne fordybe sig en hel dag, men det er afgørende, at der fortsat er en variation i løbet af dagen, da det ellers kan blive kedeligt. Et udtryk, flere anvender, er, at tiden går hurtigere, når man er engageret og synes det man laver er sjovt.

Overvejelser fremadrettet

Dragør skolevæsen må have et øget fokus på at skabe forudsigelighed, så børnene ved, hvad der venter dem – fx hvornår de har pause og hvad dagen er sammensat af. Der skal fortsat arbejdes på variationer i planlægning af dagens aktiviteter og på koordinationer mellem medarbejdere.

Understøttende undervisning

”Den længere og mere varierede skoledag skal give skolerne mere tid til undervisning via flere fagopdelte timer og ny tid til understøttende undervisning. Understøttende undervisning er læringsaktiviteter, som ligger udover folkeskolens faste fag og emner. Den understøttende undervisning giver tid til, at eleverne kan lære på flere forskellige måder og giver muligheden for en tæt kobling mellem teori og praksis. Aktiviteterne i understøttende undervisning skal understøtte den faglige undervisning og/eller styrke eleverne personligt med læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel.” (uvm.dk)

Som det fremgår af overstående består understøttende undervisning af flere forskellige ting, og i Dragør Kommune er det op til pædagoger eller lærere, hvordan tiden afsat til understøttende undervisning benyttes. I gruppeinterviewene med indskolingsbørnene har konsulenterne valgt ikke at spørge direkte til begrebet understøttende undervisning, men i stedet spørge om, hvad de laver af forskellige ting på en dag og i en time. Her kommer flere forskellige eksempler som bogstav- og tallege eller udflugter til skoven. De større elever er blevet spurgt direkte om begrebet, hvortil fleres kommentarer er, at det har de ikke længere, da det ikke står på skemaet mere. Spørges der i stedet ind til, hvad de laver på en dag, i en time eller på flexdagen, fremkommer flere eksempler, som ligger inden for rammen for understøttende undervisning, fx trivselsforløb, ”klassens time” og udflugter.

Medarbejderne synes, at den understøttende undervisning fungerer rigtig godt i indeværende skoleår, og det er med til at legitimere, at man tager emner op, der ikke falder direkte inden for ens fag, hvis det er relevant for elevernes generelle læring. Det giver også bedre tid til eksempelvis udflugter. I indskolingen oplever medarbejderne, at der været et godt samarbejde mellem lærere og pædagoger.

Forældrene er af meget forskellig opfattelse af, hvad understøttende undervisning er. Her nævnes blandt andet, at det er lektiecafeen, at eleverne kommer ud, at det er når pædagogerne har eleverne eller at de ikke ved, hvor den understøttende undervisning er henne, da det ikke længere står på skemaet. Sidst fremhæves det af en forælder, at vedkommende mener lærerne glemmer den understøttende undervisning, da børnene kommer hjem trætte uden at have fået pauser.

Ud fra overstående ses det, at der er mange forskellige ideer om, hvad understøttende undervisning er. Det fremkommer, at der i noget omfang finder understøttende undervisning sted, men at den for mange elever og forældre er utydelig. Dette kan skabe forvirring og skuffede forventninger hos nogen.

Overvejelser fremadrettet

Der bliver givet udtryk for, at der er tale om understøttende undervisningsaktiviteter, og dermed er indholdet til stede, men det er ikke helt tydeligt for elever og forældre. Der bør arbejdes med en klar kommunikation omkring dette.

Bevægelse

"På alle folkeskolens klassetrin skal motion og bevægelse indgå i et omfang, der i gennemsnit svarer til ca. 45 minutter dagligt i løbet af den længere og varierede skoledag. Det skal medvirke til at fremme sundhed hos børn og unge og understøtte motivation og læring i skolens fag. Motion og bevægelse kan både indgå i den fagopdelte undervisning, herunder idræt, og i den understøttende undervisning. Det kan fx ske ved korte sekvenser af bevægelsesaktiviteter som morgenløb, boldspil eller lignende, større og kontinuerlige aktiviteter fx i samarbejde med foreningsliv som idrætsforeninger, kulturforeninger mv., eller ved at bevægelse bruges pædagogisk til at arbejde med fagenes indhold." (Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013)

Intentionen med bevægelse er, at det findes i løbet af hele skoledagen. Det skal bruges som et pædagogisk redskab i undervisningen i relation til et fag og undervisningsemnes indhold. Dog oplever størstedelen af eleverne, at bevægelse mest bruges som "pustere", hvor eleverne enten kan gå en tur rundt om skolen, få 10 minutter på legepladsen, eller at læreren forklarer, at det er, når de rejser sig fra stolen og går op til

tavlen. Eleverne fortæller, at de ikke oplever bevægelse kombineret med læring på normale skoledage, men på flexdage bliver bevægelse kombineret med undervisningsemnet. Det fremhæves dog også, at det er meget afhængigt af, hvilken lærer man har, og at lærerne kunne koordinere bedre, så de sikrede, at der blev lavet "brainbreaks" m.m.

Eleverne er alle begejstrede for idéen om mere bevægelse i skolen, og gode til at sætte ord på, hvordan det fremmer motivation og koncentration. De giver udtryk for, at bevægelse er sjovt – men at det er vigtigt for dem at lære noget samtidig. De fleste er i stand til at komme med eksempler på, hvordan bevægelse kan forbindes med fag og læring, enten som noget de har oplevet eller forestiller sig, man kunne gøre.

Medarbejderne udtrykker sig meget forskelligt omkring bevægelse. Nogle mener, at det fungerer godt i indskolingen, men i udskolingen er det søgt og akavet. Andre synes, at det er nemt også i udskolingen, fx i sprogfagene. Nogle udtrykker, at de bevidst ikke tager så meget hensyn til bevægelse, og nogle, at det koster meget tid, hvis man kun har én undervisningstime med eleverne. Andre er enormt begejstrede og fortæller levende om, hvordan de bruger det, og hvor de finder inspiration. De lærere, der selv er begejstrede for at arbejde med bevægelse, finder det rigtig godt, at der er kommet fokus på bevægelse til de lærere, som ikke brugte det så meget tidligere, men mener dog, at der fortsat mangler et fælles sted, hvor der kan hentes inspiration.

Forældrene er generelt af samme opfattelse som eleverne. Her påpeges det, at bevægelse er at gå op til tavlen eller "pustere", hvor man lige kommer ud, og at der slet ingen bevægelse er i udskolingen. En forælder påpeger, at bevægelse gik rigtig godt i starten, hvor der bl.a. var organiseret aktivitet i nogle pauser, men at det nu er uorganiseret, og der oftest "bare spilles bold". Igen må det også nævnes, at der er en del forskellige forståelser af bevægelse. Nogle forældre kæder det udelukkende sammen med idræt og sport, mens andre har en lidt bredere forståelse af, hvordan det kan finde sted.

Overvejelser fremadrettet

Der er fortsat behov for at have et særligt fokus på bevægelse som et vigtigt element i at skabe den nødvendige variation, der øger læring, trivsel og sundhed i elevernes dag. Eleverne nævner selv, at det er en stor motivation for dem at kunne bevæge sig. Det er nødvendigt, at flere medarbejdere anvender bevægelse – ikke kun som en "puste-pause".

Pauser

”Som effekt af skolereformen er der lokalt i Dragør besluttet at afskaffe de traditionelle frikvarterer. I stedet indføres en fælles spisepause på 60 minutter midt på dagen. I hele pausetiden er der afsat ressourcer til, at medarbejderne er sammen med børnene, samtidig med, at der afvikles pause for medarbejderne. Øvrige pausetid tilrettelægges af årgangens team, hvor teamet også er til stede blandt børnene.” (Rammenotat for Dragør Skolevæsen)

Som nævnt i overstående afsnit om bevægelse kan der også her nævnes, at eleverne oplever pauser i form af ”pustere” og komme lidt ud. Eleverne er rigtig glade for pauserne, da de selv kan bestemme, hvad de skal lave, og det er rart at få luft. Indskolingseleverne oplever, at de får tilpas med pauser, og at de kan spørge om pause, hvis de har brug for det. Det kan være mindre sjovt at få pause de dage, hvor det er dårligt vejr, man skal ud i, eller hvis man har en god time og er i gang med noget, man gerne vil lave færdigt. Hos de ældre elever gives der klart udtryk for, at de oplever ikke at få nok pauser. Eleverne påpeger, at lærerne mangler at koordinere og nogen gange nødt til lade pauserne falde i deres egne timer. Et udtalt ønske fra stort set alle de ældre elever er at genindføre faste pauser. Hovedargumenterne er, at de bliver ukoncentrerede ved ikke at vide hvor længe de skal arbejde, før der er pause, og at det mindsker muligheden for at socialisere med andre klasser, som nu kun sker i den fælles spisepause.

Hos medarbejderne er der mange holdninger til pauser, og igen er de relativt blandede. Nogle giver udtryk for, at det er rart med den fleksibilitet, som det giver ikke at være styret af en klokke, der ringer. Det gør undervisningen mere levende og fungerer godt i de større klasser, hvor man kan tilpasse sit forløb til elever og indhold. Det vurderes, at de yngre elever gerne vil have de rammer, som faste pauser kan give. Andre mener, at faste pauser vil være godt for alle elever. Bl.a. nævnes det, at man gerne vil sikre, at alle elever får tilstrækkeligt med pauser, at de større elever har mere tid til at sætte aktiviteter i gang i deres pauser, at eleverne kan møde hinanden på tværs af klasser, og at man som medarbejder via gårdvagt opgaven kan få indsigt i elevernes relationer. Derudover nævnes en række ting den fleksible pausestruktur har besværliggjort for medarbejderne, bl.a. at vide hvem der har ansvaret for klassen hvornår, at kunne nå på toilet, at kunne koordinere lærerne i mellem, at der er mulighed for at finde tider/steder uden uro, fx hvis en klasse har pause og leger i gangen kan en anden klasse ikke bruge gangen til at sætte sig ud og læse i. Generelt vurderes det, at fleksible pauser har ført til mere uro. Flere giver klart udtryk for, at de specifikt savner den tidligere pausestruktur, og nogle teams har selv lavet egne faste aftaler om pauser.

Flere forældre giver også klart udtryk for, at eleverne savner den gamle pausestruktur. Forældrene påpeger, at der mangler mere fri leg, så alt ikke er planlagt for eleverne. Nogle vil gerne være ude og lege, andre har brug for at kunne være stille for sig selv. Derudover oplever forældrene, at deres børn kan have flere timer uden at få pauser. Dog påpeger flere, at det ikke er pga. reformen, men afhænger af den enkelte lærer. Det bliver også nævnt, at den timelange pause midt på dagen giver god mening.

Derudover kan det bemærkes, at der er en tendens til, at pauser og bevægelse forstås som det samme, altså at bevægelse udelukkende kan finde sted i pauser.

Overvejelser fremadrettet

Det er vigtigt, at medarbejderne er opmærksomme på børnenes behov for pauser og variation i løbet af dagen. Særligt i udkolingen giver eleverne udtryk for, at de ikke har pauser nok.

Det er nødvendigt, at der på medarbejderniveau bliver drøftet anvendelsen af skolens forskellige faciliteter, så både undervisning og pause kan tilgodeses.

Læringsmålstyret undervisning

"Fælles Mål præciseres og forenkles med henblik på at sikre læringsmål, som sætter elevernes læringsudbytte tydeligere i centrum, og som understøtter skolens arbejde med målstyret undervisning. Tydelige mål for elevernes læring skal bidrage til at øge det faglige niveau for både fagligt stærke og svage elever." (Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013)

For at få afdækket om eleverne har en forståelse af, hvad de er ved at lære, er de her blevet spurgt til, hvad de er i gang med at lære lige nu i deres yndlingsfag. Hertil kunne de fleste elever fortælle om, at de er ved at lære at lave et stykke musik, lære om de tyske delstater, om lande eller decimaltal, altså hvilket emne faget i øjeblikket handlede om, og de kan give eksempler på aktiviteter. Eleverne nævner ikke egne, konkrete læringsmål. Mange, især blandt de ældre elever, kan dog fortælle, at der bliver skrevet mål for forløbene og til slut kan man få spørgsmål om emnet, man skal kunne svare på. De synes, det er en god ide at man efter hvert forløb gennemgår det man skulle have lært, så der kan følges op på det, man måske ikke har lært. Spørges der ind til brugen af 'Min Uddannelse' opleves en irritation i forhold til, at eleverne skal være på to platforme; både Skoleintra og Min Uddannelse. Det nævnes også, at Min Uddannelse ikke bruges særlig meget, og at Skoleintra har flere funktioner. En elev udtaler, at ideen om Min Uddannelse er rigtig god; at de kan se det, de skal kunne, men det er aldrig rigtig kommet op at køre. Nogle oplever, at man kan blive nervøs for, om man lærer det, man skal, men også at deres lærer er god til at tale med dem individuelt. Det kan være svært at formulere mål på forhånd, "for man vil jo bare gerne være god til det."

Generelt oplever eleverne, at de har god føling med, hvad de er i gang med, og at det giver mening.

Medarbejderne synes, at det er godt med mål, men at det er vigtigt, at målene begrænses, så de ikke skal laves for hver lille aktivitet, og eleverne bliver overvældet af eller for fokuserede på de mange mål. Det kræver bl.a. koordinering mellem lærerne. Nogle nævner, at de på grund af tidsmangel giver alle elever de samme mål. Det påpeges, at medarbejderne ikke føler, de har fået nok undervisning i Min Uddannelse. Nogle føler, at de har mistet det overblik de tidligere havde med ugeplanen, at de kan blive i tvivl om hvilken information, der kommer videre til forældrene, og at de ikke oplever, at eleverne spørger ind til deres mål. Der er dog forståelse for, at det er et system, som er ved at komme op at køre, og det nævnes, at det handler om en kulturændring.

Forældrene oplever, at deres børn har en passende forståelse af, hvad de laver og hvorfor, uden at de nødvendigvis behøver forstå det fuldstændig. De synes ideen med mål er god, bl.a. ift. at styrke eliten ved at sikre, at den enkelte elev udfordres der, hvor de er.

Forældrene vil gerne kunne følge med i, hvad deres børn lærer. Ift. omfang gives der udtryk for, at den tidligere elevplan var for simpel, men at man som forældre heller ikke har brug for udpindede mål for alle aktiviteter. Brugen af Min Uddannelse er forældrene overvejende negative overfor. Platformen synes uoverskuelig, og det skaber forvirring, at nogle lærere bruger den, nogen gør det lidt og så er der dem, som har boykottet platformen. De oplever ikke, at lærerne er klædt ordenligt på til at forklare forældrene om den, og at der i det hele taget skal gøres mere ud af hensigten, også over for elever og lærere. Der er en bekymring for, at det tager mange ressourcer at lave læringsmål. Der fremkommer dog også eksempler på lærere, som har gjort et rigtig godt stykke arbejde i Min Uddannelse.

Overvejelser fremadrettet

Arbejdet med læringsmål og indførelsen af den digitale platform "Min Uddannelse" er i sin spæde begyndelse. Der er fortsat behov for mere uddannelse af medarbejderne og gennem deres kvalificering også at kunne formidle bedre til både elever og forældre.

Pædagoger

"Pædagoger kan inddrages i undervisningen i en understøttende rolle ved at løse opgaver inden for deres kompetence på alle klassetrin. De vil fx kunne støtte og supplere læreren i de fagopdelte timer og vil kunne varetage understøttende undervisning alene med eleverne. Der vil i sidste tilfælde være tale om opgaver,

som ikke i samme omfang kræver lærerens professionskompetence.” (Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013)

Indskolingseleverne er rigtig glade for at have pædagoger i skolen. De hjælper læren, og det er hyggeligt og rart, at de er der, og de kan også hjælpe hvis nogen har det svært. Elever fra mellemtrinnet synes ”det kunne være mega fedt med klubpædagoger ind”, da de er søde og kan være gode til at sætte aktiviteter i gang. Dog er der en bekymring for, om det kan være seriøs læring, hvis der ikke er en lærer i undervisningen, og for at få for styrede pauser. Eleverne påpeger også, at de oplever, at pædagogerne i den fælles spisepause ikke er opmærksomme nok og har andre regler end lærerne, så de ønsker lærerne tilbage, eller at der aftales en fælles måde at håndtere problemstillinger på. De ældste elever nævner også sidste års forsøg med pædagoger, og at det ikke gav mening, med mindre pædagogen vidste noget om et emne, lærerne ikke kendte til.

Medarbejderne nævner flere eksempler på rigtig gode samarbejder og vurderer, at det især er lykkedes, når der er lavet et godt match, og at pædagogen har lyst til at være i skolen/er ”skolefokuserede”, så de kan hjælpe til med det læringsorienterede i timerne. Derudover fremhæves det, at skolen skal sætte nogle klare rammer for, hvordan samarbejdet mellem pædagoger og lærere skal være, da det af nogen stadig opleves som manglende. Bl.a. skal der åbnes for, at læring handler om mere end det fag-faglige, så pædagogen kommer ordentligt i spil. Det vil være godt med et fælles årshjul og tid til, at lærere og pædagoger kan tale mere sammen og koordinere.

Flere forældre nævner, at det ikke fungerede optimalt forrige skoleår, da klubpædagogerne var i skolen. Kun få forældre har en oplevelse af, hvordan det er med de nuværende pædagoger i indskolingen. Her nævnes, at det fungerer godt med en ekstra hånd, og at det er en rigtig god ting, når de er der. Det opleves også positivt, at pædagogerne har sørget for at sætte gang i mere frie og legende aktiviteter for de yngste.

Overvejelser fremadrettet

Dragør skolevæsen skal sikre, at både lærere og pædagoger fortsat er klædt på til opgaverne og samarbejdet. Det er tydeligt, at den opmærksomhed der har været på at skabe bedre rammer allerede har skabt fremdrift i samarbejdet mellem lærere og pædagoger.

Åben skole

"Med åben skole menes der, at skolerne i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde." (Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013)

Både elever, medarbejdere og forældre forbinder åben skole med deres flexdage, da det er på de dage, hvor der er tid til at tage på udflugter eller få 'eksperter' ind til at undervise. Eleverne synes, det er meget inspirerende og godt, når der sker noget ud over det sædvanlige. De oplever, at de lærer på en anden måde, og at det er godt med lidt forandring. De synes, det er fint, når der kommer andre og underviser. Særligt de ældste elever sætter pris på dette. Af eksempler kan nævnes forløb med ungdomsskolens naturvejleder, seksualundervisning med undervisere fra 'Sex og Samfund', tur til Glyptoteket og besøg på forældres arbejdspladser.

Forældrene synes, at det er godt med åben skole, da det sikrer, at eleverne kommer ud og lærer på nye måder. Dog finder de det svært at vurdere, om det er implementeret efter hensigten, og det fremhæves, at det er vigtigt, at fagligheden hele tiden er med. Nogle forældre påpeger, at for deres børn, overvejende de større børn, benyttes flexdagen meget til de gamle fag (dansk og matematik), og knap så meget til at komme ud og lære nye ting på nye måder. En forælder kommenterer, at der måske bruges for meget tid med Ungdomsskolen, som kan virke som ren sjov. Dog var der forståelse for at det kunne have velmenende formål.

Lektier

"Eleverne skal have mulighed for at få hjælp til deres hjemmearbejde. Der skal være en kvalificeret voksen, som kan give faglig støtte, så eleverne får hjælp til at blive dygtigere. Men eleverne kan stadig også have lektier for, der skal laves hjemme." (uvm.dk)

Elever fra indskolingen fortæller overvejende, at de stadig har lektier, de skal lave hjemme, hvis de ikke er nået at blive færdige i skolen. En elev fortæller endda, at vedkommende tit har lektier for.

Indskolings eleverne vil gerne have lektiecafeen tilbage, så der er en voksen til at hjælpe dem. Elever fra mellemtrinnet fortæller, at de ikke har så mange lektier hjemme, og det er dejligt, at de kan lave dem i skolen, da mange af dem er sportsudøvere og ikke har tid til lektier efter skoletid. Dog fortæller de også, at de oplever, at lærerne kan tage tiden afsat til lektier og bruge på undervisning i stedet. Elever fra udskolingen synes ikke, at de har fået færre lektier hjemme, og kan nævne eksempler på fag, hvor de altid har lektier for. Ligeledes nævner de, at lærerne mangler at strukturere og koordinere lektiemængden. Her

nævner de fx, at de skulle have standpunktskarakterer, og at det var som om lærerne manglende noget at bedømme dem på, og derfor fik de mange afleveringer for på samme tid.

Medarbejderne fremhæver forskellige ting i forhold til lektier. Nogle påpeger, at det er godt, at lektier kan laves i skoletiden, så eleverne kan blive vejledt undervejs. Nogen fremhæver, at med den nye reform så burde betyde, at alle lektier blev lavet i skoletiden. Andre, at eleverne skal forberede sig til timerne og træne det, de lærer hjemme, samt at eleverne sagtens ville kunne nå 98 % af deres lektier i skoletiden, hvis de ellers gad. Nogle lærere vil gerne have, at der bliver indført frivillig lektiecafe igen, da der kan være uro i den tvungne lektiecafe, da eleverne kan sidde og snakke med hinanden. Ligeledes gives der udtryk for, at der burde være to lærere på, så det er muligt at hjælpe eleverne med forskellige fag. Nogle medarbejdere giver udtryk for, at lektier har været en måde for forældre at holde sig orienteret om, hvad deres børn lærer. Det kunne være oplagt, at hjemmelektier handler om, at eleverne skal formidle, hvad de har lært til deres forældre.

Nogle forældre pointerer, at de har mistet kontakten med skolen og ikke længere ved, hvordan deres børn klarer sig. Andre siger, at de ikke savner lektierne, da der i stedet er blevet tid til en god dialog med børnene om, hvad de laver, frem for fx at øve franske verber, samt at de nok skal finde ud, hvor deres børn er via elevplaner og samtaler med lærerne. Det nævnes også her, at forældrene savner en koordinering blandt lærerne, så de større opgaver bliver spredt mere og ikke ligger oven i hinanden.

Overvejelser fremadrettet

Der skal på dette område arbejdes på at skabe fælles forståelser og forventninger til hvad lektier er, og i hvor stor mængde, de skal forekomme fremadrettet.

Andre bemærkninger

Eleverne er generelt meget glade for at gå i skole, hvor de glæder sig til at komme, til at få viden og til at være sammen med venner.

Medarbejderne giver udtryk for en vis afstandstagen i forhold til arbejdet med reformen. Derudover opleves stadig usikkerhed omkring arbejdet med inklusion, som fylder meget i hverdagen.

Forældrene har mange opklarende spørgsmål til skolernes generelle arbejde (herunder inklusion) og reformens elementer. Der er altså et behov for fortsat formidling af reformen m.m.

